

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
МАЙЯ НІКОЛАЄВА
09
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Євроінтеграційні процеси в Україні: перекладацький аспект

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітньо-професійна програма: "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська"

Освітньо-професійна програма: "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька"

Освітньо-професійна програма: "Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька"

Освітньо-професійна програма: "Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська"

ОНУ
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Євроінтеграційні процеси в Україні: перекладацький аспект». Одеса: ОНУ, 2023. 11 с.

Розробники: Гринько О.С., к.філол.н, доцент кафедри теорії та практики перекладу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № 1 від «25 » 08 2023 р.

Завідувач кафедри Ірина РАЄВСЬКА

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» Наталя БІГУНОВА (Наталя БІГУНОВА)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» Інесса АЗАРОВА (Інесса АЗАРОВА)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська» Олена ГРИГОРОВИЧ (Олена ГРИГОРОВИЧ)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» Мальвіна МАРІНАШВІЛІ (Мальвіна МАРІНАШВІЛІ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 1 від «29 » 08 2023 р.

Голова НМК Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол №   від. “   ” 202 р.

Завідувач кафедри Ірина РАЄВСЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол №   від. “   ” 202 р.

Завідувач кафедри Ірина РАЄВСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3/3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Вибіркова	
Годин – 90/90	Спеціальність: 035 Філологія		
Змістових модулів – 1/1	Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська	Рік підготовки: 4-й	4-й
		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Практичні, семінарські	
		30 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Євроінтеграційні процеси в Україні: перекладацький аспект» є вибірковим навчальними предметом у системі професійної підготовки філологів і входить до циклу практичної та професійної підготовки фахівців освітнього рівня "бакалавр" за спеціальністю 035 "Філологія" та спеціалізацією 035.041 "Германські мови та літератури" (переклад включно), перша - англійська.

Основна мета дисципліни – ознайомлення здобувачів з базовими поняттями євроінтеграції та зasad Європейського союзу з точки зору перекладу, інституціональною будовою ЄС, основними документами, зокрема підписаними з країнами-кандидатами. Завдання дисципліни: забезпечити засвоєння знань з усного та письмового перекладу текстів різних жанрів на теми, що сфокусовані на ЄС та євроінтеграційних процесах в Україні.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральної. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної та педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК12. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання:

ПР03. Організовувати процес свого навчання та самоосвіти.

ПР06. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПР10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: сутність понять «Європейський Союз», «євроінтеграція», «європейські інституції» в широкому сенсі та особливості перекладу відповідних термінів (зокрема, з використання EU Database); роль перекладача в роботі органів ЄС та можливості працевлаштування; основні «віхи» становлення та розбудови європейської спільноти, базові законодавчі

документи в контексті перекладу.

вміти: практично використовувати знання про засвоєні поняття, документи, інституції в аспекті перекладу; чітко визначати і перекладати термінологію, пов'язану з ЄС та євроінтеграційними процесами в Україні; застосовувати перекладацькі прийоми, спрямовані на подолання труднощів перекладу політичних і інших реалій та неологізмів, пов'язаних з ЄС та євроінтеграцією України; ефективно працювати з електронними довідковими ресурсами для розв'язання перекладацьких завдань.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Європейські інституції та етапи євроінтеграції України

Тема 1. «Україна – це Європа»: розмежування понять «Європа» та «Європейський Союз (перекладацький аспект).

Тема 2. Політичний устрій ЄС: гілки влади, особливості законодавчої ініціативи та законотворчості.

Тема 3. Труднощі перекладу: European Council v. Council of the EU v. Council of Europe. Огляд понять та функцій інституцій.

Тема 4. Інші органи та організації ЄС: основні поняття, термінологія та особливості перекладу.

Тема 5. Статутні документи ЄС: основні поняття, термінологія та особливості її перекладу.

Тема 6. Брекзит та євросkeptицизм: основні поняття та термінологія (перекладацький аспект)

Тема 7. Етапи вступу країни в Європейський Союз. Етапи євроінтеграції в Україні – основні поняття та терміни (перекладацький аспект).

Тема 8. Місії та проекти Європейського Союзу в Україні. Роль перекладачів в роботі місій та проектів ЄС в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Ус ьо го	у тому числі				Усьо го	у тому числі			
		Л	П	лаб	сам. роб		Л	П	Лаб	сам.роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Змістовий модуль 1: Європейські інституції та етапи євроінтеграції України

Тема 1. «Україна – це Європа»: розмежування	2		2				1		1	
---	---	--	---	--	--	--	---	--	---	--

понять «Європа» та «Європейський Союз (перекладацький аспект).									
Тема 2. Політичний устрій ЄС: гілки влади, особливості законодавчої ініціативи та законотворчості.	2		2			1		1	
Тема 3. Труднощі перекладу: European Council v. Council of the EU v. Council of Europe. Огляд понять та функцій інституцій.	2		2			1		1	
Тема 4. Інші органи та організації ЄС: основні поняття, термінологія та особливості перекладу.	2		2			1		1	
Тема 5. Статутні документи ЄС: основні поняття, термінологія та особливості їх перекладу.	2		2			1		1	
Тема 6. Брекзит та євроскептицизм: основні поняття та термінологія (перекладацький аспект)	26		6		20	27		1	26
Тема 7. Етапи вступу країни в Європейський Союз. Етапи євроінтеграції в Україні – основні поняття та терміни (перекладацький аспект).	26		6		20	27		1	26
Тема 8. Місії та проекти Європейського Союзу в Україні. Роль перекладачів в роботі місій та проектів ЄС в Україні.	26		6		20	29		1	28
Підсумкове заняття	2		2			2		2	
Разом за змістовим модулем 1	90		30		60	90		10	80
Усього годин	90		30		60	90		10	80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин очне/заочне
1	Тема 1. «Україна – це Європа»: розмежування понять «Європа» та «Європейський Союз (перекладацький аспект): дискусія, обговорення проблемних питань	2/1
2	Тема 2. Політичний устрій ЄС: гілки влади, особливості законодавчої ініціативи та законотворчості: дискусія, порівняльний аналіз з політичним устроєм України, складання перекладацького глосарію.	2/1
3	Тема 3. Труднощі перекладу: European Council v. Council of the EU v. Council of Europe. Огляд понять та функцій інституцій: обговорення проблемних моментів, складання перекладацького глосарію.	2/1
4	Тема 4. Інші органи та організації ЄС: обговорення основних понять, термінології та особливостей їхнього перекладу.	2/1
5	Тема 5. Статутні документи ЄС: обговорення основних понять, термінології та особливостей їхнього перекладу.	2/1
6	Тема 6. Брекзит та євроскептицизм: референдум в Великій Британії, поняття «євроскептицизму» та дотична термінологія. Реферативний переклад виступу <i>Facebook's role in Brexit — and the threat to democracy Carole Cadwalladr</i> . Складання перекладацького глосарія. https://www.youtube.com/watch?v=OQSMr3GGvQ&t=17s	6/1
7	Тема 7. Україна – країна-кандидат в ЄС. Етапи процесу євроінтеграції України, основні документи та події. Переклад текстів на тему «Революція Гідності – Євромайдан», «Договір про асоціацію», «Договір про вільну торгівлю», «Лібералізація візового режиму з ЄС». Складання перекладацького глосарія.	6/1
8	Тема 8. Місії та проєкти Європейського союзу в Україні. Переклад текстів, присвячених EUAM, EUAM, EEAS тощо. Складання перекладацького глосарія.	6/1
9	Підсумкове заняття	2/2
РАЗОМ		30/10

7. Теми лабораторних занять
 Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин очне/заочне
1	Тема 6. Доповідь/презентація на тему «Політичні реалії та неологізми Брекзиту – особливості вживання та перекладу»	20/26
2	Тема 7. Доповідь/презентація на тему «Терміни та мовні кліше Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС»	20/26
3	Тема 8. Доповідь/презентація на тему «Місії та проєкти ЄС в Україні: основні напрямки роботи. Перекладацький аспект»	20/28
	РАЗОМ	60/80

9. Методи навчання

Під час навчання будуть застосовуватися наступні методи: *словесні*: пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій; *наочні*: ілюстрація (мультимедійні презентації), презентація результатів власних досліджень; *практичні*: тренувальні вправи; творчі вправи; виконання індивідуальних завдань.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного контролю: усне опитування, участь у дискусії, контрольні письмові роботи, оцінювання виконання самостійних завдань, оцінювання доповідей.

Методи періодичного контролю: бланковий тест, письмовий переклад запропонованого тексту.

Критерії оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Здобувач освіти
Зараховано (90 – 100)	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, зокрема завдань з перекладу, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання перекладацького аналізу та перекладу й оцінити результати власної практичної перекладацької діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при передперекладацькому та перекладацькому аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі, зокрема виконанні перекладів

Зараховано (75 – 89)	правильно переклав більшість речень у запропонованих текстах за зразком; має стійкі навички виконання завдання, зокрема виконанні перекладів
Зараховано (60 – 74)	може використовувати знання в стандартних перекладацьких ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, зокрема з перекладу. Правильно переклав половину речень у запропонованих текстах. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак при перекладацькому аналізі; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків і формулювання висновків.
Незараховано (35 – 59)	Не передає не тільки деталі, а й загальний сенс запропонованих текстів, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно перекладає лише окремі речення в запропонованих текстах за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незараховано (1 – 34)	виконує лише елементи завдання з аналізу та перекладу, потребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для поточного та періодичного контролю

*Всі питання розглядаються в аспекті перекладу та передбачають обговорення особливостей перекладу відповідних власних назв, термінів, мовних кліше тощо.

1. Опишіть географічні відмінності Європи та Європейського Союзу
2. Опишіть відмінності Європейського Союзу та Шенгенської зони.
3. Опишіть особливості візового режиму України з Європейським Союзом.
4. Окресліть основні етапи вступу країни в Євросоюз.
5. Окресліть етапи євроінтеграції України – внутрішньо та зовнішньополітичні.
6. Назвіть основні документи Європейського Союзу та їхнє значення в функціонуванні спільноти
7. Що таке Копенгагенські критерії, окресліть їхню важливість в контексті євроінтеграції України.
8. Назвіть основні органи ЄС та їхні функції.
9. Яка різниця між European Council v. Council of the EU?
10. Окресліть особливості проведення виборів до Європарламенту.
11. Основні напрями роботи Єврокомісії.
12. Назвіть органи ЄС, що мають законотворчий та законодавчий мандат.
13. Назвіть органи ЄС, що відповідають з бюджет та його розподілення
14. Опишіть місію та особливості роботи EUAM в Україні.
15. Опишіть місію та особливості роботи EUBAM в Україні.
16. Назвіть основні вимоги до штатних перекладачів місій EUAM та EUBAM в Україні.
17. Окресліть особливості роботи Верховного комісара у справах розширення та добросусідства в євроінтеграційних процесах в Україні.
18. Зазначте основні вимоги до документообігу в ЄС в контексті мультілінгвізму.

19. Окресліть особливості та основні вимоги до роботи штатних письмових перекладачів в інституціях ЄС.
20. Окресліть особливості та основні вимоги до роботи штатних усних перекладачів в інституціях ЄС.
21. Окресліть особливості та основні вимоги до роботи позаштатних усних та письмових перекладачів в інституціях ЄС.
22. Опишіть причини виходу Великобританії з Євросоюзу.
23. Опишіть тенденції єврскептицизму та основні аргументи єврскептиків.
24. Охарактеризуйте роль соціальних мереж в просуванні ідеї Брекзиту.
25. Назвіть основні причини заснування ЄС та етапи його розвитку.
26. Назвіть етапи розширення ЄС.
27. Назвіть офіційних країн-кандидатів в ЄС.
28. Опишіть особливості кандидатства балканських країн.
29. Назвіть основні термінологічні бази та глосарії ЄС та особливості роботи з ними.
30. Вплив євроінтеграційних процесів в Україні на словниковий склад української мови.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна сума балів, яку здобувач може отримати наприкінці курсу, складає 100 балів. Ця оцінка складається з балів, отриманих з кожну тему, самостійну та контрольну роботу.

Поточний контроль								Періодичний контроль		Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Самостійна робота	Контрольна робота	
2	2	2	2	2	6	6	8			
								30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для іспиту та диференційного заліку	
90-100		A	Відмінно	
82-89		B	Добре	
74-81		C		
64-73		D	Задовільно	
60-63		E		
35-59		FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обовязковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обовязковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---	--

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Євроінтеграційні процеси в Україні: перекладацький аспект». Одеса: ОНУ, 2023. 11 с.
2. Силабус робочої програми «Євроінтеграційні процеси в Україні: перекладацький аспект». Одеса: ОНУ, 2023. 4 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Жулавська О. О., Назаренко О.В. Переклад: теоретичні та практичні аспекти : навч. посіб. Суми: Сум. держ. ун-т, 2017. 132 с.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). 5-е вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.
3. Ребрій О. В., Черноватий Л. М. Європейський союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації. (англ/укр). Вінниця: Нова Книга. 2009. 240 с.
4. Ребрій О.В. Міжнародні організації. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах «Переклад»). Вінниця: Нова книга, 2015. 332 с.

Додаткова

5. Iserman, R., Dei, M., Rudenko, O., Tsekhmister, Ya. & Lunov, V. (Eds.). Association agreement: driving integrational changes. Chicago: Accent Graphics Communications, 2019. pp. 547–566.
6. Djovčoš, Martin & Hostova, Ivana & Kusá, Mária & Perez, Emília. (2023). Translation Studies in Ukraine as an Integral Part of The European Context. 10.31577/2023.9788022420150.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Нормативно-правові акти ЄС. URL: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law_en
2. Підтримка України з боку ЄС. URL: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/eu-support-ukraine_en
3. Association Agreement between the EU and Ukraine. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642844/EPRS_STU\(2020\)642844_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642844/EPRS_STU(2020)642844_EN.pdf)